

حل تمرینات

همراه عربی دهم

(رشته ریاضی و تجربی)

تالیف : عبداله تحریری

نوبت اول

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

حل تمرینات درس اول

الْتَمَرِینُ الْأَوَّلُ

تَرَجِمْ هَذِهِ الْجُمْلَ، وَاکْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ. (جمله های زیر را ترجمه کنید و نوع فعلهای آن را بنویسید)

اُكْتُبْ رِسَالَتَكَ: نامهات را بنویس (فعل امر) لا تَكْتُبْ عَلَي الْجِدَارِ: بر روی دیوار ننویس (فعل نهی)

اُكْتُبُوا وَاجِبَاتِكُمْ: تکالیف خود را بنویسید. (فعل امر) هُنَّ لَا يَكْتُبْنَ بِسُرْعَةٍ: آنها با سرعت نمی نویسند (فعل نفی)

سَأَكْتُبُ دَرْسِي: درس را خواهم نوشت. (فعل مستقبل) إِنَّا سَوْفَ نَكْتُبُ أَبْحَاثًا: همانا ما پژوهش هایمان را خواهیم نوشت (فعل مستقبل)

مَا كَتَبْتُمْ تَمَارِينَكُمْ: تمرین های خود را ننوشتید (فعل نهی) كَانُوا يَكْتُبُونَ بِدَقَّةٍ: آنها با دقت می نوشتند (فعل مضارع)

الْتَمَرِینُ الثَّانِي

ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ». در دایره عدد مناسب قرار بده (یک کلمه اضافه است)

۱- أَلْشَّرَرَةُ: قِطْعَةٌ مُنْفَصِلَةٌ عَنِ النَّارِ الْمُسْتَعْرَةِ..

زباله آتش: تکه ای جدا شده از آتش فروزان

۲- أَلشَّمْسُ: جَذَوْتُهَا مُسْتَعْرَةٌ، فِيهَا ضِيَاءٌ وَبِهَا حَرَارَةٌ مُتَشِيرَةٌ.

خورشید: پاره آتش آن فروزان است. در آن نور است و با آن حرارتی پراکنده است.

۳- أَلْقَمَرُ: كَوَكَبٌ يَدُورُ حَوْلَ الْأَرْضِ؛ ضِياؤُهُ مِنَ الشَّمْسِ.

ماه: ستاره ای است که دور زمین می چرخد؛ نورش از خورشید است.

۵- أَلْغَيْمُ: بُخَارٌ مُتْرَاكِمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزِلُ مِنْهُ الْمَطَرُ.

ابر: بخاری متراکم در آسمان است که باران از آن می بارد.

۶- أَلْفُسْتَانُ: مِنَ الْمَلَابِسِ النَّسَائِيَّةِ ذَاتِ الْأَلْوَانِ الْمُخْتَلِفَةِ.

لباس های زنانه: از لباس های زنانه با رنگ هایی مختلف است.

۷- أَلدَّرُّ: مِنَ الْأَحْجَارِ الْجَمِيلَةِ أَلْغَالِيَةِ ذَاتِ اللَّوْنِ الْأَبْيَضِ.

مرواریدها: از سنگ های زیبای گران قیمت با رنگ سفید هستند.

کلمه اضافی: ۴- أَلْأَنَعُمُ: (نعمت ها)

الْتَمَرِینُ الثَّالِثُ

ضَعْ هَذِهِ الْجُمْلَ وَ التَّرَاكِيبَ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ. (این جمله ها و ترکیبها را در مکان مناسب قرار دهید)

هُؤْلَاءِ فَائِزَاتُ / هَذَا الدَّلِيلَانِ / تِلْكَ بَطَّارِيَّةُ / أَوَّلُئِكَ الصَّالِحُونَ / هُؤْلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ / هَاتَانِ الزُّجَاجَتَانِ

مفرد مونث	مثنی مذکر	مثنی مونث	جمع مذکر سالم	جمع مونث سالم	جمع مکسر
تِلْكَ بَطَّارِيَّةُ	هَذَا الدَّلِيلَانِ	هَاتَانِ الزُّجَاجَتَانِ	أَوَّلُئِكَ الصَّالِحُونَ	هُؤْلَاءِ فَائِزَاتُ	هُؤْلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ
آن باتری	این، دو راهنما	این، دو شیشه	آن، صالحان	این، برندگان	این دوستان

الْتَمَرِینُ الرَّابِعُ

اُكْتُبْ وَزْنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ وَ حُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةَ. (وزن کلمات زیر و حروف اصلی شان را بنویسید)

۱- ناصِر، مَنْصُور، أَنْصَار: فاعِل، مفعول، افعال (ن ص ر)

۲- صَبَّار، صَبُور، صَابِر: فَعَّال، فَعُول، فاعِل (ص ب ر)

الْتَمَرِینُ الْخَامِسُ (صفحه ۸ کتاب درسی)

ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ. = ≠

ضیاء / نام / ناجح / مسرور / قریب / جمیل / نهایه / یمین / غالیه / شراء / مسموح / مجد

رَخِیصَةٌ ≠ غَالِيَةٌ	رَاسِبٌ ≠ نَاجِحٌ	يَسَارٌ ≠ يَمِينٌ
بَيْعٌ = شِرَاءٌ	بَدَايَةٌ ≠ نِهَايَةٌ	بَعِيدٌ ≠ قَرِيبٌ
رَقْدٌ = نَامٌ	قَبِيحٌ ≠ جَمِيلٌ	نور = ضیاء
خَزِينٌ ≠ مَسْرُورٌ	مُجْتَهِدٌ = مُجِدٌّ	مَمْنُوعٌ ≠ مَسْمُوحٌ

الْتَمَرِینُ السَّادِسُ (صفحه ۸ کتاب درسی)

أَرَسِّمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ.

الْسادِسَةُ إِلَّا رُبْعًا

پنج و چهل و پنج دقیقه

الْثَامِنَةُ وَالنِّصْفُ

هشت و نیم

الْخَامِسَةُ وَالرُّبْعُ

پنج و ربع

حل تمرینات درس دوم

الْتَمَرِینُ الْأَوَّلُ (همانند نمونه عملیات ریاضی زیر را با اعداد بنویسید)

اُکْتُبِ الْعَمَلِیَّاتِ الْحِسابِیَّةَ التَّالِیَةَ بِالْأَعْدَادِ کَالْمِثَالِ. (+ زائد) (- ناقص) (÷ تقسیم علی) (× ضرب فی)

۱- عَشْرَةٌ فِی ثَلَاثَةٍ یُسَاوِی ثَلَاثِینَ. (ده ضرب در سه، مساوی با سی است.) $10 \times 3 = 30$

۲- تِسْعُونَ نَاقِصٌ عَشْرَةً یُسَاوِی ثَمَانِینَ. (نود منهای ده، مساوی با هشتاد است.) $90 - 10 = 80$

۳- مِئَةٌ تَقْسِیمٌ عَلَی خَمْسَةٍ یُسَاوِی عِشْرِینَ. (صد تقسیم بر پنج، مساوی با ۲۰ است) $100 \div 5 = 20$

۴- سِتَّةٌ فِی أَحَدٍ عَشَرَ یُسَاوِی سِتَّةً وَ سِتِّینَ. (شش ضرب در یازده، با شصت و شش مساوی است) $6 \times 11 = 66$

۵- خَمْسَةٌ وَ سَبْعُونَ زَائِدٌ خَمْسَةً وَ عِشْرِینَ یُسَاوِی مِئَةً. (هفتاد و پنج به اضافه بیست و پنج، مساوی با صد است) $75 + 25 = 100$

۶- اِثْنَانِ وَ ثَمَانُونَ تَقْسِیمٌ عَلَی اثْنِینَ یُسَاوِی وَاحِدًا وَ أَرْبَعِینَ. (هشتاد و دو تقسیم بر دو، مساوی با چهل و یک است) $82 \div 2 = 41$

الْتَمَرِینُ الثَّانِی

اُکْتُبِ فِی الْفَرَاغِ عَدَدًا تَرْتِیبًا مُنَاسِبًا. (در جای خالی عدد ترتیبی مناسب بنویس)

۱- الْیَوْمُ الثَّانِی مِنْ أَیَّامِ الْأُسْبُوعِ یَوْمُ الْأَحَدِ. روز دوم از روزهای هفته، روز یکشنبه است.

۲- الْیَوْمُ السَّادِسُ مِنْ أَیَّامِ الْأُسْبُوعِ یَوْمُ الْخَمِیسِ. روز ششم از روزهای هفته، روز پنجشنبه است.

۳- الْفَصْلُ الرَّابِعُ فِی السَّنَةِ الْإِیرَانِیَّةِ فَصْلُ الشَّتَاءِ. فصل چهارم در سال ایرانی، فصل زمستان است.

۴- الْفَصْلُ الثَّالِثُ فِی السَّنَةِ الْإِیرَانِیَّةِ فَصْلُ الْخَرِیفِ. فصل سوم در سال ایرانی، فصل پاییز است.

۵- یَأْخُذُ الْفَائِزُ الْأَوَّلُ جَائِزَةً ذَهَبِیَّةً وَ الْفَائِزُ الثَّانِی جَائِزَةً فِضِیَّةً. برنده اول جایزه طلایی و برنده دوم جایزه نقره‌ای می‌گیرد.

الْتَمَرِینُ الثَّالِثُ

اُکْتُبِ فِی الْفَرَاغَاتِ أَعْدَادًا مُنَاسِبَةً. (در جای خالی اعداد مناسب بنویسید) مِنْ وَاحِدٍ إِلَى ثَلَاثِینَ

وَاحِدٍ	اِثْنَانِ	ثَلَاثَةٌ	أَرْبَعَةٌ	خَمْسَةٌ	سِتَّةٌ	سَبْعَةٌ	ثَمَانِیَّةٌ
تِسْعَةٌ	عَشْرَةٌ	أَحَدٌ عَشَرَ	اِثْنَا عَشَرَ	ثَلَاثَةُ عَشَرَ	أَرْبَعَةُ عَشَرَ	خَمْسَةُ عَشَرَ	سِتَّةُ عَشَرَ
سَبْعَةُ عَشَرَ	ثَمَانِیَّةُ عَشَرَ	تِسْعَةُ عَشَرَ	عِشْرُونَ	وَاحِدٌ وَ عِشْرُونَ	اِثْنَانِ وَ عِشْرُونَ	ثَلَاثَةُ وَ عِشْرُونَ	أَرْبَعَةُ وَ عِشْرُونَ
خَمْسَةُ وَ عِشْرُونَ	سِتَّةُ وَ عِشْرُونَ	سَبْعَةُ وَ عِشْرُونَ	ثَمَانِیَّةُ وَ عِشْرُونَ	تِسْعَةُ وَ عِشْرُونَ	ثَلَاثُونَ		
مِنْ عِشْرِینَ إِلَى تِسْعِینَ (از بیست تا نود)							
عِشْرُونَ	ثَلَاثُونَ	أَرْبَعُونَ	خَمْسُونَ	سِتُّونَ	سَبْعُونَ	ثَمَانُونَ	تِسْعُونَ

الْتَّمَرِینُ الرَّابِعُ

ضَعُ فِي الْفَرَاغِ عَدَدًا مُنَاسِبًا مِنَ الْأَعْدَادِ التَّالِيَةِ ثُمَّ تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ. «كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ»
در جای خالی عدد مناسب از اعداد زیر قرار دهید سپس جمله ها را ترجمه کنید (دو کلمه اضافه است)
عَشْرُ / مِئَةٌ / خَمْسُ / عِشْرِينَ / خَمْسِينَ / ثَلَاثَةٌ

- ۱- (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا) الْعَنْكَبُوتُ: ۱۴
و ما نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ و در میان آنان نهصدوپنجاه سال، درنگ کرد.
- ۲- (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا) الْأَنْعَامُ: ۱۶۰ هر کس کار نیکی به جا آورد، ده برابر آن پاداش دارد.
- ۳- الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَ صَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَ صَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ.
صبر سه نوع است: صبر در هنگام مصیبت، صبر بر طاعت و صبر بر ترک گناه.
- ۴- علاماتُ المؤمنِ خَمْسٌ الْوَرَعُ فِي الْخُلُوعِ، وَ الصَّدَقَةُ فِي الْقِلَّةِ وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَ الْحِلْمُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَ الصَّدْقُ عِنْدَ الْخَوْفِ.
نشانه های مؤمن پنج تا است: پرهیزکاری در خلوت و صدقه دادن در تنگدستی و شکیبایی در ناگواری و بردباری در حال خشم و راست گفتن به هنگام ترس.

الْتَّمَرِینُ الْخَامِسُ

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ ... عبارتهای زیر را ترجمه کنید. آیا می دانید که

- ۱- ... الْكَلْبُ يَقْدِرُ عَلَى سَمَاعِ صَوْتِ السَّاعَةِ مِنْ مَسَافَةِ أَرْبَعِينَ قَدَمًا؟ آیا می دانی که سگ می تواند صدای ساعت را از فاصله چهل قدم بشنود؟
- ۲- ... النَّمْلَةُ تَقْدِرُ عَلَى حَمْلِ شَيْءٍ يَفُوقُ وَزَنَهَا خَمْسِينَ مَرَّةً؟ آیا می دانی که مورچه می تواند چیزی که وزنش پنجاه برابر وزن خود است را حمل کند؟
- ۳- ... ثَمَانِينَ فِي الْمِئَةِ مِنْ مَوْجُودَاتِ الْعَالَمِ حَشَرَاتٌ؟ آیا می دانی که هشتاد درصد از موجودات جهان حشرات هستند؟
- ۴- ... الْغُرَابُ يَعِيشُ ثَلَاثِينَ سَنَةً أَوْ أَكْثَرَ؟ آیا می دانی که کلاغ بیست تا سی سال یا بیشتر زندگی می کند؟
- ۵- ... طُولُ قَامَةِ الزَّرَافَةِ سِتَّةَ أَمْتَارٍ؟ (أَمْتَارٌ: جَمْعُ مِتْرٍ) آیا می دانی که طول قد زرافه شش متر است؟

الْتَّمَرِینُ السَّادِسُ

(اُكْتُبِ السَّاعَةَ بِالْأَرْقَامِ. ساعت را با عدد بنویسید)

- ۱- الْحَادِيَةِ عَشْرَةٌ إِلَّا عَشْرَ دَقَائِقَ. ۱۰:۵۰
- ۲- أَلْسَابَعَةٌ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً. ۷:۲۰
- ۳- الثَّانِيَةِ عَشْرَةَ تَمَامًا. ۱۲:۰۰
- ۴- أَلْسَادِسَةُ إِلَّا رُبْعًا. ۵:۴۵
- ۵- الْخَامِسَةُ وَ النِّصْفُ. ۵:۳۰

أنوار القرآن

- ۱- ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاخْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي﴾ طه: ۲۵ الی ۲۸
 پروردگارا **سینه‌ام را** برایم بگشای و **کارم را** برایم آسان گردان و **گیره از زبانم** بگشا [تا] سخنم را بفهمند.
- ۲- ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ البقرة: ۲۰۱
 ای پروردگار ما، در دنیا به ما نیکی و **در آخرت** [نیز] نیکی بده و ما را از عذاب **آتش** نگاه دار.
- ۳- ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ البقرة: ۱۱۰
 و **نماز را** برای دارید و **زکات بدهید** و هرچه را از کار نیک برای **خودتان** پیش بفرستید، **آن را نزد** خدا می‌یابید.
- ۴- ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ البقرة: ۲۵۰
 پروردگارا به ما **صبر عطا کن** و **پاهایمان را** استوار کن و ما را بر مردم کافر **باری ده**.

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابْحَثْ عَنْ آيَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ وَ حَدِيثٍ وَاحِدٍ فِي نَهْجِ الْفَصَاحَةِ فِيهِمَا عَدَدٌ عَلَى حَسَبِ ذَوِقِكَ.

﴿فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ الْمَزْمَل: ۲۰

tahriri

حل تمرینات درس سوم

الْتَّمَرِینُ الْأَوَّلُ

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ. (جمله درست و نادرست را براساس واقعیت معین کن)

۱- الْمِهْرَجَانُ اخْتِفَالٌ بِمُنَاسَبَةٍ جَمِيلَةٍ، كَمِهْرَجَانِ الْأَزْهَارِ وَمِهْرَجَانِ الْأَفْلَامِ. درست

جشنواره جشنی عمومی به مناسبت زیبایی، مانند جشنواره شکوفه‌ها و جشنواره فیلم‌هاست.

۲- الثَّلْجُ نَوْعٌ مِنْ أَنْوَاعِ نُزُولِ الْمَاءِ مِنَ السَّمَاءِ يَنْزِلُ عَلَى الْجِبَالِ فَقَطْ. نادرست

برف نوعی از انواع بارش آب از آسمان است که فقط بر روی کوه‌ها می‌بارد.

۳- يَحْتَفِلُ الْإِيرَانِيُّونَ بِالنُّورُوزِ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ السَّنَةِ الْهَجْرِيَّةِ الشَّمْسِيَّةِ. درست

ماهی‌ها در رودخانه و دریا زندگی می‌کنند و انواع مختلفی دارند.

۴- تَعِيشُ الْأَسْمَاكُ فِي النَّهْرِ وَالْبَحْرِ وَلَهَا أَنْوَاعٌ مُخْتَلِفَةٌ. درست

ایرانی‌ها اولین روز از روزهای سال شمسی را جشن می‌گیرند.

۵- الْإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ لَا تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ. نادرست

گردباد، باد شدیدی است که به مکانی دیگر منتقل نمی‌شود.

الْتَّمَرِینُ الثَّانِی

عَيْنِ الْجَوَابِ الصَّحِيحِ. (جواب صحیح را معین کن)

۱- الْمَاضِي مِنْ «يَنْقَطِعُ»: انْقَطَعَ / قَطَعَ / تَقَطَّعَ

۲- الْمَضَارِعُ مِنْ «اسْتَرْجَعَ»: يُرَاجِعُ / يَرْجِعُ / يَسْتَرْجِعُ

۳- الْمَصْدَرُ مِنْ «تَعَلَّمَ»: اسْتِعْلَامٌ / تَعْلُمٌ / تَعْلِيمٌ

۴- الْأَمْرُ مِنْ «تَسْتَمِعُ»: اسْتَمِعْ / تَسْمَعُ / اِسْمَعْ

۵- الْأَنْهَى مِنْ «تَحْتَفِلُ»: مَا احْتَفَلَ / لَا تَحْتَفِلُ / لَا تَحْتَفِلُ

۶- الْمُسْتَقْبَلُ مِنْ «يَبْتَئِمُ»: سَيَبْتَئِمُ / اِبْتَئَامٌ / اِبْتَئِمَ

الْتَّمَرِینُ الثَّالِثُ

تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَالْحَدِيثَيْنِ، ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ. (آیه ها و حدیث ها را ترجمه کنید سپس نوع فعل آن را معین کنید)

۱- (فَاسْتَغْفِرُوا لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ) آل عمران ۱۳۵ **اسْتَغْفَرُوا: ماضی / يَغْفِرُ: مضارع**

و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند و کیست جز خدا که گناهان را ببخشد؟

۲- (قُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ) یونس ۲۰ **قُلْ: امر / انتظروا: امر**

بگو قطعاً دانستن غیب تنها برای خدا (به فرمان او) است! پس منتظر باشید، همانان من هم با شما در انتظارم.

۳- (وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ...) الْمَزَّمَل ۱۰ **اصْبِرْ: امر / يَقُولُونَ: مضارع / اهْجُرْ: امر**

صبر کن بر آنچه می گویند و از آنان دوری کن.

۴- النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا **مَاتُوا: ماضی / انتبهوا: ماضی**

مردم خوابند پس اگر مردند، بیدار می شوند.

۵- إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ **فعل وجود ندارد.**

همانا شما مسئول هستید حتی در مورد قطعه های زمین و چارپایان.

الْتَّمَرِینُ الرَّابِعُ

صَحِّحْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةً وَاحِدَةً زَائِدَةً». در دایره عدد مناسب قرار دهید (یک کلمه اضافه است)

۱- الْمَسْجِدُ: **بَيْتٌ مُقَدَّسٌ لِإِدَاءِ الصَّلَاةِ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ.** مسجد: خانه ای مقدس در نزد مسلمانان برای برپایی نماز است.

۲- الْمِشْمِشُ: **فَاكِهَةٌ يَأْكُلُهَا النَّاسُ مُجَفَّفَةً أَيْضًا.** زردآلو: میوه ای که مردم آن را خشک نیز می خوردند.

۳- الْيَنْبُوعُ: **عَيْنُ الْمَاءِ وَنَهْرٌ كَثِيرُ الْمَاءِ** چشمه / جوی پر آب: چشمه آب و جوی پر آب.

۵- اللَّيْلُ: **الْوَقْتُ الْمُمْتَدُّ مِنْ مَغْرِبِ الشَّمْسِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ.** شب: زمان مستمر از غروب خورشید تا طلوع سپیده دم.

۶- الصَّفُّ: **يَذُرُّ فِيهِ الطَّلَابُ.** کلاس: دانش آموزان در آن درس می خوانند.

کلمه اضافی: ۴- الْمَوْتُ (سرسبز)

الْتَّمَرِینُ الْخَامِسُ

عَيِّنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةَ وَالْمُتَضَادَّةَ. = ≠ (کلمات مترادف و متضاد را معین کنید)

(أَنْزَلَ / أَصْبَحَ / حَفَلَتْ / رَفَعَ / صُعِدَ / صَارَ / مِهْرَجَانُ / نُزُولُ)

أَنْزَلَ ≠ رَفَعَ أَصْبَحَ = صَارَ حَفَلَتْ = مِهْرَجَانُ صُعِدَ ≠ نُزُولُ

الْتَمَرِینُ السَّادِسُ

ضَعُ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مُنَاسِباً. (در جای خالی فعل مناسب قرار دهید)

۱- (فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ..... لِذَنْبِكَ) غافر ۵۵ اِسْتَرْجِعْ / اِسْتَغْفِرْ

پس صبر کن قطعاً وعده خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه.

۲- إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَسَوْفَ..... كُنَّا مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَتَيْنِ. اِتَّخَرَجْ / تَخَرَّجْنَا

اگر خدا بخواهد بعد از دو سال همه ما از مدرسه فارغ‌التحصیل خواهیم شد.

۳- إلهی قَدْ..... رَجَائِي عَنِ الْخَلْقِ وَأَنْتَ رَجَائِي. اِنْقَطَعْتُ / اِنْقَطَعَ

خدای من امیدم از خلق قطع (مردم) شده است و تو امیدم هستی.

۴- كَانَ صَدِيقِي..... وَالِدُهُ لِلرُّجُوعِ إِلَى الْبَيْتِ. يَنْتَظِرُ / يُصَدِّقُ

دوستم انتظار پدرش را می کشید تا به خانه برگردد.

۵- أَنَا وَ زَمِيلِي..... رَسَائِلَ عَبْرَ الْإِنْتَرْنِتِ. اِسْتَلَمْنَا / اِسْتَلَمْتُ

من و همکلاسی‌ام نامه‌ها (پی) را از راه اینترنت دریافت کردیم.

أَنْوَارُ الْقُرْآنِ

اِنتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ. (جواب صحیح را در ترجمه فارسی انتخاب کن)

۱- (وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبْئَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ) يوسف ۸۷

و از رحمت خدا ناامید (نشوید) / نشدند) زیرا جز مردم کافر کسی از رحمت خدا ناامید (نشده است) / نمی‌شود)

۲- (ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ) النحل ۱۲۵

با دانش و (فرمان) / (نדרز) نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که (خوب) / (بهتر) است گفت‌وگو کن.

۳- (فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي) الْبَقَرَة ۱۵۲

پس (ما را / مرا) یاد کنید؛ تا شما را یاد کنم و (از من سپاس‌گزاری کنید) / (شکرگزاری کنید).

۴- (لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا)

خدا به کسی جز به اندازه (توانش) / (درخواستش) تکلیف نمی‌دهد؛

۵- (لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ) الْبَقَرَة ۲۸۶

هرکس آنچه را که [از خوبی‌ها] کسب کرده، به (سودش) / (زیانش) است، و آنچه را [نیز که از بدی‌ها] کسب کرده، به (سودش) / (زیانش) است.

حل تمرینات درس چهارم

الْتَمَرِینُ الْأَوَّلُ

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِیْحَاتِ التَّالِیَةِ؟ کدام کلمه از کلمات لغتنامه با توضیحات زیر تناسب دارد

۱- رَئِیسُ الْبِلَادِ، الَّذِی یَأْمُرُ الْمَسْئُولِینَ وَ یَنْصَحُهُمْ لِإِدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ. (القائد: رهبر)

رئیس کشور، کسی است که به مسئولین دستور می دهد و آنها را بر انجام تکالیفشان نصیحت می کند.

۲- تَعَرَّفُ الْبَعْضُ عَلَى الْبَعْضِ الْآخَرِ. (التعارف: آشنایی) آشنا شدن با یکدیگر

۳- الَّذِی یَعْمَلُ لِمَصْلَحَةِ الْعَدُوِّ. (العمیل: مزدور) کسی که به نفع دشمن کار می کند.

۴- جُزْءٌ وَاحِدٌ مِنْ خَمْسَةٍ. (خُمس: یک پنجم) یک بخش از پنج است.

الْتَمَرِینُ الثَّانِی

اجْعَلْ فِی الدَّائِرَةِ الْعِدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ.» در دایره عدد مناسب قرار دهید (یک کلمه اضافه است)

۲- الْفُرْشَةُ: أَدَاةٌ لِنَتْفِیْفِ الْأَسْنَانِ. مسواک: وسیله ای برای پاک کردن دندان ها است.

۳- الْبَقْعَةُ: قِطْعَةٌ مِنَ الْأَرْضِ. قطعه زمین: یک قطعه از زمین است.

۴- الْأَصْدَاعُ: وَجَعٌ فِی الرَّأْسِ تَخْتَلِفُ أَنْوَاعُهُ وَ أَسْبَابُهُ سردرد: دردی در سر، که انواع و علت های مختلفی دارد

۵- الْمُحِیْطُ: أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ كَثِیرًا. اقیانوس: خیلی بزرگتر از دریا است.

۱- ذَاكَ: آن = مورد اضافه

الْتَمَرِینُ الثَّالِثُ

ضَعْ فِی الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِیَةِ. «كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ»

در جای خالی کلمه مناسب از کلمات زیر قرار دهید (دو کلمه اضافه است)

ذِكْرِيَّاتٍ / سَوَاءٍ / الشَّعْبُ / قَائِمَةٌ / لَدَى / مِنْ دُونَ

۱- لَدَى جَوَالٍ تَفْرُغُ بِطَارِئَتِهِ خِلَالَ نِصْفِ يَوْمٍ. تلفن همراهی دارم که باتری اش در طی نصف روز خالی می شود.

۲- زُمْلَاتِي فِي الدَّرْسِ عَلَى حَدٍّ سَوَاءٍ. همکلاسی هایم در درس یکسان هستند.

۳- كَتَبْتُ ذِكْرِيَّاتِ السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ. خاطرات گردش یا سفر علمی را نوشتم.

۴- لَا تَعْبُدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَحَدًا. غیر از خدا کسی را عبادت نکنید.

الْتَّمَرِينَ الرَّابِعُ

تَرْجِمُ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ (هَلْ تَعْلَمُ أَنْ...) به فارسی ترجمه کنید (آیا می دانید که

۱- ... الزَّرافَةَ لَا تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقَلَّ مِنْ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً وَعَلَى ثَلَاثِ مَرَاحِلٍ؟

زرافه در یک روز کمتر از سی دقیقه و در سه مرحله می خوابد؟

۲- ... مَقْبَرَةَ «وَادِي السَّلَامِ» فِي النَّجَفِ الْأَشْرَفِ مِنْ أَكْبَرِ الْمَقَابِرِ فِي الْعَالَمِ؟

قبرستان «وادی السلام» در نجف اشرف از بزرگ ترین قبرستان ها در جهان است؟

۳- ... الصِّينَ أَوَّلَ دَوْلَةٍ فِي الْعَالَمِ اسْتُخْدِمَتْ نَقُودًا وَرَقِيَّةً؟

چین اولین کشور در جهان است که پول کاغذی (اسکناس) را به کار گرفت؟

۴- ... الْفَرَسَ قَادِرٌ عَلَى النَّوْمِ وَقِفًا عَلَى أَقْدَامِهِ؟

اسب می تواند ایستاده روی پاهایش بخوابد؟

۵- ... أَكْثَرَ فَيْتَامِينَ C لِلْبُرْتُقَالِ فِي قِشْرِهِ؟

بیشترین ویتامین سی برای پرتغال در پوستش است؟

الْتَّمَرِينَ الْخَامِسُ

تَرْجِمُ الْآيَاتِ وَ اكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِيهَا وَ صَيِّغَهَا. *نورُ السَّمَاءِ*

۱- (وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ) الْبَقَرَةُ: ۲۲ أَنْزَلَ: ماضی / فَأَخْرَجَ: ماضی (مفرد مذکر غایب)

و از آسمان، آبی فرستاد، پس با آن میوه ها را روزی برای شما در آورد. (پدید آورد).

۲- (اللَّهُ وَلِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ) الْبَقَرَةُ: ۲۵۷ آمَنُوا: ماضی (جمع مذکر غایب) / يُخْرِجُ: مضارع (مفرد مذکر غایب)

خداوند یار کسانی است که ایمان آوردند، آن ها را از تاریکی ها به سوی نور خارج می کند.

۳- (فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ) غَافِر: ۵۵ اصْبِرْ: امر (مفرد مذکر مخاطب) / اسْتَغْفِرْ: امر (مفرد مذکر مخاطب)

پس صبر کن، به درستی که وعده خداوند حق است و برای گناهت طلب مغفرت کن.

۵- (وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ...) آل عمران: ۱۶۴ يُعَلِّمُ: مضارع (مفرد مذکر غایب)

و آنان را کتاب و حکمت می آموزد.

۵- (وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ) الْإِسْرَاء: ۱۰۵ أَنْزَلْنَاهُ: ماضی (متکلم مع الغیر) / نَزَلَ: ماضی (مفرد مذکر غایب)

و آن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد.

۶- (قَالَ إِنِّي أَغْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ) الْبَقَرَةُ: ۳۰ قَالَ: ماضی (مفرد مذکر غایب) / أَغْلَمُ: مضارع (متکلم وحده) / تَعْلَمُونَ: مضارع (جمع مذکر مخاطب)

گفت: قطعاً من می دانم آن چه را شما نمی دانید.

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

عَيِّنِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ.

- ۱- اَلْمَاضِي مِنْ «يُحَاوِلُ»: تَحَوَّلَ / حَوَّلَ / حَاوَلَ
- ۲- اَلْمُضَارِعُ مِنْ «حَذَرُ»: يُحَاذِرُ / يَحْذَرُ / يُحَذِّرُ
- ۳- اَلْمَصْدَرُ مِنْ «تَقَاعَدَ»: تَقَاعُدٌ / تَقْعِيدٌ / إِقْعَادٌ
- ۴- اَلْأَمْرُ مِنْ «تُرْسِلُ»: أَرْسِلْ / أُرْسِلْ / أُرْسَلْ
- ۵- اَللَّهُ مِنْ «تَقَبَّلُوا»: لَا تُقَابِلُوا / لَا تَقْبَلُوا / لَا تَقَبَّلُوا
- ۶- اَلْمُضَارِعُ مِنْ «تَعَلَّمَ»: يُعَلِّمُ / يَتَعَلَّمُ / يَعْلَمُ
- ۷- اَلْمَصْدَرُ مِنْ «اعْتَرَفَ»: تَعَرَّفَ / تَعَارَفَ / اعْتِرَافٌ

أنوار القرآن

عَيِّنِ تَرْجَمَةَ الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ فِي الْآيَاتِ.

- ۱- (وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا) الفرقان: ۶۳
و بندگان [خدای] بخشاینده کسانی‌اند که روی زمین [با آرامش و فروتنی] گام برمی‌دارند و هرگاه [نادان‌ها] ایشان را خطاب کنند، سخن آرام می‌گویند.
- ۲- (إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ) هود: ۱۱۴
بی‌گمان خوبی‌ها، [بدی‌ها] را از میان می‌برد.
- ۳- (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ) الأعراف: ۴۳
ستایش از آن خدایی است که ما را به این [نعمت‌ها] رهنمون ساخت؛ و اگر خدا راهنمایی‌مان نکرده بود، [به اینها] راه نمی‌یافتیم.
- ۴- (رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) القصص: ۲۴
پروردگارم، من بی‌گمان به آنچه از خیر برایم فرستادی، نیازمندم.
- ۵- (أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ) الرعد: ۲۸
آگاه باش که با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گردد.
- ۶- (أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ) القصص: ۷۷
نیکی کن همان گونه که خدا به تو نیکی کرده است.

درس پنجم

﴿هَذَا خَلَقَ اللَّهُ﴾ لقمان: ۱۱ این آفرینش خداوند است

التمرین

التمرین الأول

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟ کدام کلمه از واژه نامه مناسب توضیحات است؟

۱- طَائِرٌ يَسْكُنُ فِي الْأَمَاكِينِ الْمُتْرُوكَةِ يَنَامُ فِي النَّهَارِ وَيَخْرُجُ فِي اللَّيْلِ. (البومة: جغد)

پرنده‌ای که در جاهای متروکه زندگی می‌کند، روز می‌خوابد و شب بیرون است.

۲- عُضْوٌ فِي جِسْمِ الْحَيَوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرْدِ الْحَشَرَاتِ. (الذَّئْبُ: دم)

عضوی در بدن حیوان که معمولاً آن را برای راندن حشرات تکان می‌دهد.

۳- نَبَاتَاتٌ مُفِيدَةٌ لِلْمُعَالَجَةِ نَسْتَفِيدُ مِنْهَا كَدَوَاءٍ. (الْأَعْشَابُ الطَّبِّيَّةُ: گیاهان دارویی)

گیاهان مفیدی برای معالجه که از آنها مانند دارو استفاده می‌کنیم.

۴- طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَالْمَاءِ. (الْبَطُّ: اردک)

پرنده‌ای که در خشکی و آب زندگی می‌کند.

۵- عَدَمٌ وَجُودِ الضَّوِّ. (الظَّلَامُ: تاریکی)

نبودن نور.

۶- نَشْرُ النُّورِ. (الْإِنَارَةُ: نور دادن)

انتشار نور

التمرین الثاني

عَيِّنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةَ وَالْمُضَادَّةَ. = ≠

إِسْتَطَاعَ = قَدِرَ (توانست)	سَلِمَ ≠ حَرَبَ (صلح / جنگ)
إِقْتَرَبَ ≠ ابْتَعَدَ (نزدیک شد / دور شد)	إِحْسَانٌ ≠ إِسَاءَةٌ (نیکی / بدی)
بَنَى = صَنَعَ (ساخت)	ظَلَامٌ ≠ ضِيَاءٌ (تاریکی / روشنایی)
عَدَاوَةٌ ≠ صَدَاقَةٌ (دشمنی / دوستی)	نُفَايَةٌ = زُبَالَةٌ (زباله)
غَيْمٌ = سَحَابٌ (ابر)	حُجْرَةٌ = غُرْفَةٌ (اتاق)
يَنْبُوعٌ = عَيْنٌ (جوی پر آب / چشمه)	قَرُبٌ ≠ بَعْدٌ (نزدیک / دور)
فَرَحٌ ≠ حَزَنٌ (شاد / غمگین)	مِنْ فَضْلِكَ = رَجَاءٌ خَوَاشِمَنْدَم (لطفاً)
غُصَّةٌ = حُزْنٌ (ناراحتی)	جَاهِزٌ = حَاضِرٌ (آماده)

الْتَمَرِینُ الثَّالِثُ

اُکْتُبِ اسْمَ کُلِّ صُورَةٍ فِی الْفَرَاغِ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْکَ.

الْبُطُّ (اردک) / الْکِلَابُ (سگ) / الْغُرَابُ (کلاغ) / الطَّاوُوسُ (طاووس) / الْحِرْبَاءُ (آفتاب پرست) / الْبَقَرَةُ (گاو)

۳- ذَنْبُ الطَّاوُوسِ جَمِيلٌ.
دم طاووس زیبا است.

۲- يُرْسِلُ الْغُرَابُ أَخْبَارَ الْغَابَةِ.
کلاغ خبرهای جنگل را می‌فرستد

۱- تُعْطِي الْبَقَرَةُ الْحَلِيبَ.
گاو شیر می‌دهد

۶- الْبُطُّ طَائِرٌ جَمِيلٌ.

۵- الشَّرْطِيُّ يَحْفَظُ الْأَمْنَ بِالْکِلَابِ

۴- الْحِرْبَاءُ ذَاتُ عُيُونٍ مُتَحَرِّكَةٍ.

آفتاب پرست چشمانی متحرک دارد. پلیس با سگ‌ها امنیت را حفظ می‌کند. اردک پرنده‌ی آبی (آبزی) است.

۱- الْأَفْعَالُ: الْبَقَرَةُ ۲- الْمَفْعُولُ: الْحَلِيبَ ۳- الْمُضَافُ إِلَيْهِ: الطَّاوُوسِ ۴- الْأَصْفَةُ: جَمِيلٌ ۵- الْمُبْتَدَأُ: الْحِرْبَاءُ ۶- الْخَبَرُ: طَائِرٌ جَمِيلٌ.

الْتَمَرِینُ الرَّابِعُ

عَيِّنِ الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ مِنَ الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ. (فاعل و مفعول را در کلمات رنگی پیدا کن)

۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ الْفَتْحُ: ۲۶ **الله: فاعل / سَكِينَةً: مفعول**

پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.

۲- ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ الْأَعْرَافُ: ۱۸۸ **نَفْعًا: مفعول**

برای خود سود و ضرری ندارم جز آن که خدا بخواهد.

۳- ﴿وَوَضَعْنَا لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾ يَس: ۷۸ **و برای ما مثلی زد و آفرینش خود را فراموش کرد. مَثَلًا: مفعول / خَلَقَ: مفعول**

۴- ﴿وَلَا يَظِلُّمُ رَبُّكَ أَحَدًا﴾ الْكَهْفُ: ۴۹ **و پروردگارت به کسی ظلم نمی‌کند. رَبُّ: فاعل / أَحَدًا: مفعول**

۵- ﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ﴾ الْبَقَرَةُ: ۱۸۵ **خداوند برای شما آسانی را می‌خواهد. الله: فاعل / الْيُسْرَ: مفعول**

الْتَمَرِینُ الْخَامِسُ

عَيِّنِ الْمُبْتَدَأَ وَالْخَبَرَ فِي الْأَحَادِيثِ التَّالِيَةِ.

- ۱- أَلْنَدَمُ عَلَى السُّكُوتِ خَيْرٌ مِنَ النَّدَمِ عَلَى الْكَلَامِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **الْنَدَمُ: مبتدا / خَيْرُ: خبر**
پشیمانی برای سکوت بهتر از پشیمانی برای سخن (حرف زدن) است.
- ۲- أَكْبَرُ الْحَقِّ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **أَكْبَرُ: مبتدا / الْإِغْرَاقُ: خبر**
بزرگ‌ترین حماقت اغراق در ستایش و نکوهش است.
- ۳- سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **سَيِّدُ: مبتدا / خَادِمُهُمْ: خبر**
سرور و بزرگ قوم، خدمت‌کار آنها در سفر است.
- ۴- أَلْعِلْمُ صَيْدٌ وَالْكِتَابَةُ قَيْدٌ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **أَلْعِلْمُ وَالْكِتَابَةُ: مبتدا / صَيْدٌ وَ قَيْدٌ: خبر**
علم شکار است و نوشتن قید و بند آن است.
- ۵- أَلصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **أَلصَّلَاةُ: مبتدا / مِفْتَاحُ: خبر**
نماز کلید هر خوبی است.

الْتَمَرِینُ السَّادِسُ

تَرَجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ. (مبتدا و خبر و فاعل و مفعول و مضاف إليه)

- ۱- (تَأْتُمِرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ) الْبَقَرَةُ: ۴۴ **النَّاسَ: مفعول / أَنْفُسَ: مفعول**
آیا مردم را به خوبی امر می‌کنید و خودتان را فراموش می‌کنید.
- ۲- (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) الْبَقَرَةُ: ۲۸۶ **اللَّهُ: فاعل / نَفْسًا: مفعول**
خداوند تکلیف نمی‌دهد به کسی جز به اندازه‌ی توانش.
- ۳- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) **أَحَبُّ: فاعل / عِبَادِ: مفعول / أَنْفَعُ: خبر**
محبوب‌ترین بندگان خداوند نزد او سودمندترین آنها برای بندگان است.
- ۴- حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتَرْ قُبْحَ النَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ (ع) **الْأَدَبِ: مضاف إليه / قُبْحَ: مفعول**
با ادبی، بدی اصل و نسب را می‌پوشاند.
- ۵- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ (ع) **عَدَاوَةُ: مبتدا / الْجَاهِلِ: مضاف إليه**
دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.

أنوار القرآن

- ۱- ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾ هر کسی چشنده مرگ است. (می میرد)
 - ۲- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ و درباره آفرینش آسمان ها و زمین فکر می کنند؛
 - ۳- ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾ [و می گویند:] ای پروردگار ما، اینها را بیهوده نیافریدی؛
 - ۴- ﴿سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ تو پاکی؛ ما را از شکنجه آتش نگاه دار؛
 - ۵- ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ پروردگارا، هر که را تو به آتش افکنی، او را خوار ساخته ای، و ستمگران، هیچ یابوری ندارند؛
 - ۶- ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا﴾ ای پروردگار ما، قطعاً ما صدای پیام دهنده را شنیدیم که به ایمان دعوت می کرد که به پروردگارتان، ایمان بیاورید و ما ایمان آوردیم.
- الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ
- ابْحَثْ عَنْ نَصِّ قَصِيرٍ عِلْمِيٍّ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ خَلْقِ اللَّهِ، ثُمَّ تَرْجِمُهُ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ، مُسْتَعِينًا بِمُعْجَمٍ عَرَبِيٍّ - فَارِسِيِّ.

tahriiri

درس ششم

ذوالقرنین

التمارين

التمرین الأول

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

۱- بِمَعْنَى الذَّهَابِ نَحْوَ الضَّيْفِ وَإِظْهَارِ الْفَرْحِ بِهِ. إِسْتَقْبَالُ: به پیشواز رفتن

به معنی رفتن به سوی مهمان و اظهار شادی (خوشحالی) به (از) آن.

۲- مَجْمُوعَةٌ كَبِيرَةٌ مِنَ الْجُنُودِ لِلدَّفَاعِ عَنِ الْوَطَنِ. جَيْشُ: ارتش

مجموعه‌ای بزرگ از ارتش برای دفاع از وطن.

۳- مَكَانٌ يَجْتَمِعُ فِيهِ الْمَاءُ زَمَانًا طَوِيلًا. مُسْتَنْفَعٌ: باتلاق

مکانی که آب در آن زمانی طولانی جمع می‌شود.

۴- مَكَانٌ بَيْنَ جَبَلَيْنِ. مَضِيقٌ: تنگه

مکانی بین دو کوه.

التمرین الثاني

ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. «ثَلَاثُ كَلِمَاتٍ زَائِدَةٌ»

ذَابَ / تَخَلَّصَ / اخْتَارَ / أَصْلَحَ / هَدَى / مُفْسِدُونَ / رَفَضَ / أَسْكَنَ

۱- ﴿مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ الْأَنْعَامُ: ۵۴

هر کس از شما به نادانی کار بدی کند، سپس بعد از آن توبه کند و [خودش] را اصلاح کند، [او را می‌بخشد، زیرا] او بسیار آمرزنده و مهربان است.

۲- ﴿وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا﴾ الْأَعْرَافُ: ۱۵۵

و موسی از میان قوم خود هفتاد مرد را برای میعاد ما انتخاب کرد.

۳- ﴿رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ طه: ۵۰

پروردگار ما کسی است که به هر چیزی آفرینش [در خور] آن را داده و سپس هدایتش نموده است.

۴- ﴿وَاٰیَادُمْ اَسْكُنُ اَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ﴾ الأعراف: ۱۹

و ای آدم، تو و همسرت در این باغ ساکن شوید.

۵- ﴿اِنَّ يَاجُوجَ وَ مَاْجُوجَ مُفْسِدُوْنَ فِی الْاَرْضِ﴾ الکهف: ۹۴

یقیناً یاجوج و ماجوج در [این] زمین (سرزمین) فسادگرند

التمرین الثالث (صفحه ۶۹ کتاب درسی)

ضَعُ فِی الْفَرَاغِ کَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

۱- الْمَاضِی مِنْ «یَسْتَقْبِلُ»: اِسْتَقْبَلَ / قَبَلَ / اَقْبَلَ

۲- الْمَضَارِعُ مِنْ «فَرَّقَ»: يَتَفَرَّقُ / يَفْتَرِقُ / يَفْرَقُ

۳- الْمَصْدَرُ مِنْ «اَغْلَقَ»: اِنْغَلَقَ / اِغْلَاقَ / تَغْلِيقَ

۴- الْأَمْرُ مِنْ «تَعَلَّمُونَ»: عَلِّمُوا / اَعْلِمُوا / اِغْلَمُوا

۵- الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ: يُشْرِفُ / يُضْرَبُ / يُلَاحِظُ

۶- الْمَجْهُولُ مِنْ يُخْرِجُ: اُخْرِجَ / يَخْرُجُ / يُخْرِجُ

التمرین الرابع (صفحه ۷۰ کتاب درسی)

تَرَجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْمَجْهُولَةَ.

۱- ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ الْحَجَّ: ۷۳

ای مردم، مثلی زده شده است، به آن گوش فرا دهید: کسانی را که به جز خدا می خوانید، مگسی را نخواهند آفرید. (ضَرْبَ)

۲- ﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ الزُّمَرُ: ۱۱

بگو: من مأمور شده‌ام که خدا را در حالی که دین [م یا عبادتم] را برای او خالص گردانیده‌ام، بپرستم. (أُمِرْتُ)

۳- ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ الْبَقَرَةُ: ۱۸۵

ماه رمضان است، که قرآن در آن نازل شده است. (أُنْزِلَ)

۴- تُغَسَّلُ مَلَابِسُ الرِّيَاضَةِ قَبْلَ بَدَايَةِ الْمُسَابَقَاتِ.

لباس‌های ورزش قبل از شروع مسابقات شسته می شود. (تُغَسَّلُ)

۵- يُفْتَحُ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ لِلطُّلَّابِ. در سالن امتحان برای دانش آموزان باز می شود. (يُفْتَحُ)

أنوار القرآن

۱- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نباید مردمانی، مردمانی [دیگر] را ریشخند کنند، شاید آنها (خوب / بهتر از خودشان) باشند؛

۲- ﴿وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّغَابِ﴾

و از (خودتان / دیگران) عیب نگیرید، و به همدیگر (لقب / لقب‌های) زشت ندهید؛

۳- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، (به بسیاری از گمان‌ها اعتماد نکنید. / از بسیاری از گمان‌ها دوری کنید)؛

۴- ﴿إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾

زیرا برخی گمان‌ها (گناه / زشت) است، و جاسوسی نکنید؛ و نباید غیبت (دیگران / همدیگر) کنید؛

۵- ﴿أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾

آیا کسی از شما (می‌خواهد / دوست می‌دارد) که گوشت برادرش را که مرده است (بخورد / بکند)؟ [کاری که] آن را ناپسند می‌دارید.

tahriri

درس هفتم

التمارین

التمرین الأول

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ.

- ۱- عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ تَيَّارُ الْكَهْرَبَاءِ فِي اللَّيْلِ، يَغْرُقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ. درست
هنگامی که جریان برق در شب قطع می شود همه جا در تاریکی فرو می رود.
- ۲- الطَّاوُوسُ مِنَ الطُّيُورِ الْمَائِيَّةِ تَعِيشُ فَوْقَ جِبَالٍ ثَلْجِيَّةٍ. نادرست
طاووس از پرندگان آبی (آبزی) است که بالای کوه های برفی زندگی می کند.
- ۳- الْمَوْسُوْعَةُ مُعْجَمٌ صَغِيرٌ جَدًّا يَجْمَعُ قَلِيلاً مِنَ الْعُلُومِ. نادرست
دانشنامه، واژه نامه ای بسیار کوچک است که اندکی از دانش ها را جمع می کند.

۴- الْأَنْفُ عَضْوُ التَّنَفُّسِ وَالشَّمُّ. درست

بینی عضو تنفس و بویایی است.

۵- الْخُفَّاشُ طَائِرٌ مِنَ اللَّبُونَاتِ. درست

خفاش پرنده ای از پستانداران است.

التمرین الثاني

ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. «كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ»

أَنُوفَ / دَوْرَ / قَفَزَ / بَلَّغْنَا / أُسْرَى / أَسَاوَرَ / الذَّاكِرَةَ / تَيَّارُ

۱- اِشْتَرَى أَبِي لِأَخْتِي الصَّغِيرَةِ أَسَاوَرَ مِنْ ذَهَبٍ.

پدرم برای خواهر کوچکم دستبندهایی از طلا خرید.

۲- كَانَ كُلُّ طَالِبٍ يَلْعَبُ دَوْرَهُ بِمَهَارَةٍ بِالْغَةِ.

هر دانش آموزی نقش خود را با مهارتی کامل بازی می کرد.

۳- قَالَ الطُّلُبُ: بَلَّغْنَا السَّنَةَ السَّادِسَةَ عَشْرَةَ مِنَ الْعُمَرِ.

دانش آموزان گفتند: به سال ۱۹ از عمر (سن ۱۹ سالگی) رسیدیم.

۴- عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ وَحَدَّثَ تَيَّارُ فِي مَاءِ الْمُحِيطِ.

بادهای شدید وزید و جریانی در آب اقیانوس ایجاد شد.

۵- أَنْصَحُكَ بِقِرَاءَةِ كِتَابٍ حَوْلَ طُرُقِ تَقْوِيَةِ الذَّاكِرَةِ لِأَنَّكَ كَثِيرُ النِّسْيَانِ.

تو را به خواندن کتابی درباره راه‌های تقویت حافظه سفارش (نصیحت) می‌کنم چون تو خیلی فراموشکاری.

۶- لَدَيْنَا زَمِيلٌ ذَكِيٌّ جَدًّا أُسْرِيَ مِنَ الصَّفِّ الْأَوَّلِ إِلَى الصَّفِّ الثَّالِثِ.

همکلاسی بسیار باهوشی داریم که از کلاس اول به کلاس سوم جهش کرد.

الْتَّمَرِينَ الثَّالِثُ

تَرْجِمِ الْآيَتَيْنِ وَالْأَحَادِيثَ، ثُمَّ ضَعْ خَطًّا تَحْتَ الْجَارِّ وَالْمَجْرُورِ.

۱- ﴿وَاَدْخُلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾ النَّمْل: ۱۹

و مرا با رحمت خود در شمار بندگان شایسته‌ات درآور.

بِرَحْمَتِكَ (کسره ـ) / فِي عِبَادِكَ (کسره ـ)

۲- ﴿وَاَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ آلِ عِمْرَانَ: ۱۴۷

و ما را در برابر کافران یاری کن.

عَلَى الْقَوْمِ (کسره ـ)

۳- اَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

ادب انسان از طلای (ثروت) او بهتر است.

مِنْ ذَهَبِهِ (کسره ـ)

۴- عَلَيْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ نَوْرُ الْقَلْبِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ (ع)

بر تو باد ذکر خدا که آن روشنایی دلهاست.

بِذِكْرِ (کسره ـ)

۵- جَمَالُ الْعِلْمِ نَشْرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ الْعَمَلُ بِهِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ (ع)

زیبایی دانش نشر آن و میوه‌اش، عمل کردن به آن است.

بِهِ (کسره ـ)

الْتَّمَرِينَ الرَّابِعُ

عَيِّنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةَ وَالْمُتَضَادَّةَ.

بَعَثَ	صِغَار	شَاطِئُ	أَرْسَلَ	بَكَى	كَبَار	أَقْلَّ	ضَوء	بَعُدَ	سَاحِل
ضَحِكَ	ظَلَام	أَكْثَرَ	بَغْتَةً	قَرُبَ	دَفَعَ	فَجَاءَ	كَتَمَ	اسْتَلَمَ	سَتَرَ

بَعَثَ = أَرْسَلَ

فرستاد

بَغْتَةً = فَجَاءَ

ناگهان

كَتَمَ = سَتَرَ

شَاطِئُ = سَاحِل

پنهان کرد / پوشاند

ساحل

صِغَار ≠ كَبَار

بَكَى ≠ ضَحِكَ

کوچک ها / بزرگ ها

گریه کرد / خندید

أَقْلَّ ≠ أَكْثَرَ

ضَوء ≠ ظَلَام

کمتر / بیشتر

نور / تاریکی

دَفَعَ ≠ اسْتَلَمَ

بَعُدَ ≠ قَرُبَ

پرداخت کرد / دریافت کرد

دور شد / نزدیک شد

الْتَمَرَيْنِ الْخَامِسُ

تَرْجِمَ كَلِمَاتِ الْجَدُولِ الْمُتَقَاطِعِ، ثُمَّ اكْتُبْ رَمَزَهُ. (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)

۱- کوچک ها: صِغَار

۲- این طور: كَذَلِكَ

۳- تیز: حَادَّةٌ

۴- پدیده: ظَاهِرَةٌ

۵- سوت زدند: صَفَرُوا

۶- روغن ها: زُبُوت

۷- نقش: دَوْر

۸- شنوایی: سَمْع

۹- جالب: رَائِع

۱۰- نجات دهنده: مُنْقَذ

۱۱- نامیدیم: سَمَّيْنَا

۱۲- دستبند: سِوَار

۱۳- گرم و صمیمی: حَمِيم

۱۴- برف‌ها: ثُلُوج

۱۵- حافظه: ذَاكِرَة

۱۶- پستاندار: لَبُونَة

۱۷- پرندگان: طُيُور

۱۸- رسانید: أَوْصَلَ

۱۹- باران بارید: أَمَطَرَ

۲۰- بخشید: عَفَا

۲۱- می‌رسند: يَبْلُغْنَ

۲۲- ترانه خواندید: غَنَيْتُمْ

۲۳- گریه کرد: بَكَى

قالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع):

«الْدَّهْرُ يَوْمَانِ: يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ. روزگار دو روز است یک روز به سود تو و روزی به ضرر تو.»

الْتَّمَرِينَ السَّادِسُ (صفحه ۸۶ کتاب درسی)

تَرْجِمِ الْآيَةَ وَالْأَحَادِيثَ، ثُمَّ أَعْرِبِ الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةَ.

۱- (وَقَالَ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا) النَّبَأُ: ۴۰

کافر می‌گوید ای کاش من خاک بودم.

الْكَافِرُ: فاعل و مرفوع به ضمه

۲- مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

همنشینی با دانشمندان، عبادت است.

مُجَالَسَةٌ: مبتدا و مرفوع به ضمه / عِبَادَةٌ: خبر و مرفوع به تنوین رفع

۳- حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) سؤال خوب نصف علم است.

حُسْنُ: مبتدا و مرفوع به ضمه / نِصْفُ: خبر و مرفوع به ضمه

۴- أَلْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است.

أَلْعَالِمُ: مبتدا و مرفوع به ضمه / الشَّجَرِ: جارو مجرور، خبر (مبنی)

۵- إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ:

صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ، أَوْ عِلْمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُو لَهُ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

هنگامی که انسان می میرد عمل و کار او قطع می شود جز سه چیز:

صدقه جاری یا مداوم، یا علمی که از آن سود برده می شود یا فرزند صالحی که برایش دعا می کند.

الْإِنْسَانُ: فاعل و مرفوع به ضمه / عَمَلُ: فاعل و مرفوع به ضمه

أَنوَارُ الْقُرْآنِ (صفحه ۸۷ کتاب درسی)

عَيْنُ فِي الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ تَرْجَمُهُ مَا تَحْتَهُ خَطٌّ.

۱- (رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَ أَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ...)

پروردگارا، به من دانش ببخش و مرا به درستکاران پیوند بده؛

۲- (وَ اجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ...)

و مرا از وارثان بهشت پرنعمت قرار بده؛

۳- (وَ لَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ)

و روزی که [مردم] برانگیخته می شوند، رسوایم مکن؛

۴- (يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَ لَا بَنُونَ)

روزی که نه دارایی و نه فرزندان سود نمی رسانند؛

۵- (فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ) الْمَائِدَةُ: ۴۸

در کارهای خیر از هم پیشی بگیرید.

۶- (وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَ لَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ) الْبَقَرَةُ: ۱۵۴

و به کسانی که در راه خدا کشته می شوند، مرده نگوئید، بلکه زنده اند ولی شما نمی دانید.

درس هشتم

صِنَاعَةُ التَّلْمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ

الْتَّمَارِين

الْتَّمَارِينُ الْأَوَّلُ

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ.

۱- الْكَأْسُ زُجَاجَةٌ يُشْرَبُ مِنْهَا الْمَاءُ أَوْ الشَّايُ أَوْ الْقَهْوَةُ. صحيح

جام (لیوانی) شیشه‌ای است که در آن آب یا چای یا قهوه نوشیده می‌شود.

۲- يُمَكِّنُ شِرَاءَ الشَّرِيعَةِ مِنْ إِدَارَةِ الْإِتِّصَالَاتِ. صحيح

خریدن سیم کارت از اداره مخابرات امکان دارد.

۳- الرَّأْسِبُ هُوَ الَّذِي مَا نَجَحَ فِي الْإِمْتِحَانَاتِ. صحيح

مردود همان کسی است که در امتحانات قبول نشده است.

۴- غُصُونُ الْأَشْجَارِ فِي الرَّبِيعِ بَدِيعَةٌ جَمِيلَةٌ. صحيح

شاخه‌های درختان در بهار نو و زیبا هستند.

۵- يُصْنَعُ الْخُبْزُ مِنَ الْعَجِينِ. صحيح

نان از خمیر درست می‌شود.

الْتَّمَارِينُ الثَّانِي

ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. «كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ»

الْفُلُوتِ / بُعْدٍ / وَدٍّ / مَصْنَعٍ / بَدَلٍ / فَتَشٍ / اللَّيْلِ / يَرْضَى

۱- الْغَدَاةُ بَدَايَةُ النَّهَارِ وَالْعَشِيَّةُ بَدَايَةُ اللَّيْلِ.

(غدا: آغاز روز) ابتدای روز است و (عشیه: آغاز شب) شروع شب است.

۲- رَأَيْنَا الشَّاطِئَ عَنْ بُعْدٍ عَبْرَ الطَّرِيقِ.

در مسیر (راه) ساحل را از دور دیدیم.

۳- رَجَاءٌ بَدَلٌ هَذَا الْقَمِيصِ؛ لِأَنَّهُ قَصِيرٌ.

لطفاً این پیراهن را عوض کن، برای اینکه آن کوتاه است.

۴- فِي الْفَلَوَاتِ لَا تَعِيشُ نَبَاتَاتٌ كَثِيرَةٌ.

در بیابان‌ها گیاهان زیادی زندگی نمی‌کنند.

۵- أَلْشَّرَطِيُّ قَتَشَ حَقَائِبَ الْمُسَافِرِينَ.

پلیس کیف‌های مسافران را گشت.

۶- أَخِي قَانِعٌ، يَرْضَى بِطَعَامٍ قَلِيلٍ.

برادرم قانع است به غذای کمی رضایت می‌دهد.

الْتَّمَرِينَ الثَّالِثُ

تَرْجِمِ التَّرَاكِيبَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ وَ اسْمَ الْمُبَالِغَةِ.

۱- یا عَلَّامُ الْغُيُوبِ: ای بسیار داننده‌ی غیب‌ها (عَلَّام: اسم مبالغه)

۲- یا سَتَّارُ الْغُيُوبِ: ای بسیار پوشاننده غیب‌ها (سَتَّار: اسم مبالغه)

۳- یا غَفَّارُ الذُّنُوبِ: ای بسیار آمرزنده‌ی گناهان (غَفَّار: اسم مبالغه)

۴- یا رَافِعَ الدَّرَجَاتِ: ای بالا برنده‌ی درجه‌ها (رافِع: اسم فاعل)

۵- یا سَامِعَ الدُّعَاءِ: ای شنونده‌ی دعا (سامِع: اسم فاعل)

۶- یا غَافِرَ الْخَطَايَا: ای آمرزنده‌ی اشتباهات (غَافِر: اسم فاعل)

۷- یا سَاتِرَ كُلِّ مَعْيُوبٍ: ای پوشاننده‌ی هر معیوبی (سَاتِر: اسم فاعل / مَعْيُوب: اسم مفعول)

۸- یا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ: ای آنکه نیکوکاران را دوست دارد. (مُحْسِنِينَ: اسم فاعل)

۹- یا خَيْرَ حَامِدٍ وَ مَحْمُودٍ: ای بهترین ستایش کننده و ستایش شده‌ای (حَامِد: اسم فاعل / مَحْمُود: اسم مفعول)

۱۰- یا مَنْ بَأْبُهُ مَفْتُوحٌ لِلطَّالِبِينَ: ای آنکه درگاهش برای طلب‌کنندگان باز است. (طَّالِبِينَ: اسم فاعل)

الْتَّمَرِينَ الرَّابِعُ

ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعِدَّةَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةً وَاحِدَةً زَائِدَةً».

۱- الرِّكْبُ: کاروان شتر یا اسب سواران (کلمه اضافی)

۲- الْكِرَامَةُ: شَرَفٌ وَ عَظَمَةٌ وَ عِزَّةٌ النَّفْسِ.

بزرگی و بزرگواری: شرف و بزرگی و عزت «شکست ناپذیری» نفس

۳- أَلَوْكُرُ: بَيْتُ الطُّيُورِ

لانه: لانه‌ی پرندگان

۴- أَلْهَجَرُ: إِبْتِعَادُ الصَّدِيقِ عَنْ صَدِيقِهِ أَوْ الزَّوْجِ عَنْ زَوْجَتِهِ.

دوری: دور شدن دوست از دوستش یا شوهر از زنش.

۵- أَلَسَّوَارُ: زِينَةُ مِنَ الذَّهَبِ أَوْ الْفِضَّةِ فِي يَدِ الْمَرْأَةِ.

دستبند: زینتی از جنس طلا یا نقره در دست زن.

۶- أَلْمَلِیْحُ: هُوَ الَّذِي لَهُ حَرَكَاتٌ جَمِيلَةٌ وَ كَلَامٌ جَمِيلٌ.

با نمک: او کسی است که حرکات و کلامی زیبا دارد.

أَلتَّمَرِینُ أَلْخَامِسُ

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱- مَنْ قَالَ أَنَا عَالِمٌ فَهُوَ جَاهِلٌ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

هر کس بگوید من دانا هستم پس او نادان است.

عَالِمٌ / جَاهِلٌ (إِسْمُ الْفَاعِلِ)

۲- سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

رئیس قبیله خدمتگزار آنها در سفر است.

فِي السَّفَرِ (الْجَارُ وَالْمَجْرُورِ)

۳- عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

دانایی که از علمش سوده برده می‌شود از هزار عبادت‌کننده بهتر است.

(يُنْتَفَعُ: أَلْفِعْلُ الْمَجْهُولِ، / هـِ و عَابِدٍ: الْمُضَافُ إِلَيْهِ)

۴- أَلْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ، وَالْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنَ جَلِيسِ السَّوْءِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

همنشین نیکوکار بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد است.

(أَلْمُبْتَدَأُ: أَلْجَلِيسُ وَالْوَحْدَةُ / الْخَبَرُ: خَيْرٌ وَ خَيْرٌ)

۵- کَاتِمُ الْعِلْمِ، يَلْعَنُهُ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى الْحَوْتُ فِي الْبَحْرِ، وَالطَّيْرُ فِي السَّمَاءِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

پنهان کننده‌ی دانش، هر چیزی حتی ماهی (- بزرگ) در دریا و پرنده‌ی در آسمان او را لعنت می‌کند.

(اسْمُ الْفَاعِلِ: كَاتِمٌ / الْجَارُ وَالْمَجْرُورُ: فِي الْبَحْرِ)

الْتَّمَرِينَ السَّادِسُ

تَرْجِمِ الْآيَةَ وَالْأَحَادِيثَ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُكُونَةِ.

۱- ﴿لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ﴾ اَلنَّمْل: ۶۵

در آسمان‌ها و زمین کسی جز خدا از غیب آگاه نیست.

مَنْ: اسم موصول مبنی محلا مرفوع

الْغَيْبُ: مفعول منصوب

۲- اَلْسُّكُوتُ ذَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

سکوت طلاست و سخن گفتن نقره است.

ذَهَبٌ: خبر مرفوع الْكَلَامُ: مبتدا مرفوع

۳- اَلْكَتُبُ بَسَاتِينُ الْعُلَمَاءِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

کتاب‌ها باغ‌های دانشمندان هستند.

بَسَاتِينُ: خبر مرفوع الْعُلَمَاءُ: مضاف الیه مجرور

۴- ثَمَرَةُ الْعَقْلِ مُدَارَاةُ النَّاسِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع)

میوه‌ی عقل مدارا کردن با مردم است.

الْعَقْلُ: مضاف الیه مجرور النَّاسُ: مضاف الیه مجرور

۵- زَكَاةُ الْعِلْمِ نَشْرُهُ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع)

زکات دانش گسترش آن است.

زَكَاةٌ: مبتدا مرفوع نَشْرُهُ: خبر مرفوع

أنوار القرآن

كَمَّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.

مِنْ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ

۱- ﴿وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ﴾

و کسانی که از گناهان بزرگ و کارهای زشت اجتناب می کنند، و هنگامی که عصبانی می شوند می بخشایند.

۲- ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾

و کسانی که [خواستۀ] پروردگارشان را برآوردند و نماز را برپا داشتند؛

۳- ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ﴾

و در کارشان میان آنها مشورت هست؛

۴- ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾

و از آنچه به آنها روزی دادیم انفاق می کنند.

۵- ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ﴾

و کسانی که هرگاه به آنان ستم شود، یاری می جویند؛

۶- ﴿وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا﴾

و سزای بدی، بدی مانند آن است؛

۷- ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾

پس هرکس درگذرد و اصلاح کند، پاداش او بر [عهدۀ] خداست؛

۸- ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾

زیرا او ستمگران را دوست ندارد.

أَيُّهَا الزُّمَلَاءُ؛ إِلَى الْلِقَاءِ، نَنْتَظِرُكُمْ فِي الصَّفِّ الْوَاحِدِ عَشَرَ؛ حَفِظَكُمُ اللَّهُ؛ فِي أَمَانِ اللَّهِ؛ مَعَ السَّلَامَةِ.